

СХВАЛЕНО

На засіданні педагогічної ради
КЗ «Огівський ліцей»

від 28.08.2023 р., протокол №1

Голова педагогічної ради

_____ Наталія ЖАГА

ТЕХНОЛОГІЇ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДЛЯ 5 КЛАСУ

*Навчальну програму створено
за модельною навчальною програмою «ТЕХНОЛОГІЇ. 5–6 класи»
для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець
О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.)
«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
(Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795*

Підготував: вчителька трудового
навчання,

Лук'янович Яна Миколаївна

.

Вступна частина

Програма освітньої галузі «ТЕХНОЛОГІЇ» для 5 класу розроблена відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти. *Програма побудована таким чином, що її можна використовувати для різних груп – дівчат, хлопців та класів, що не поділяються на групи хлопців та дівчат.* Навчальний предмет «Технології» призначений для реалізації творчого потенціалу учнів в особистісно і соціально значущій предметно-перетворювальній діяльності; розв'язання реальних життєвих проблем створеними виробами за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності у взаємодії і кооперуванні дій з іншими особами; практичного застосування набутих інтегрованих знань, наскрізних для всіх ключових компетентностей умінь, способів проєктно-технологічної діяльності в нових життєвих ситуаціях. Програма побудована на основі проєктної діяльності, тож результатом діяльності учнів має бути проєкт.

Метою технологічної освітньої галузі є реалізація творчого потенціалу учня, формування критичного та технічного мислення, готовності до зміни навколишнього природного середовища без заподіяння йому шкоди засобами сучасних технологій і дизайну, здатності до підприємливості та інноваційної діяльності, партнерської взаємодії, використання техніки і технологій для задоволення власних потреб, культурного та національного самовираження

Метою навчального предмету «Технології» є формування у здобувачів освіти життєво важливих компетентностей, необхідних у самостійному житті, розвиток творчого потенціалу, критичного мислення, духовно-моральних цінностей, реалізація здібностей та інтересів учнів у сфері проєктно-технологічної діяльності.

Програмою передбачено, що необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість

Ключові компетентності – якості особистості, що дають змогу ефективно брати участь у різноманітних сферах діяльності (загальнокультурна, соціальна, інформаційно-комунікативна, уміння вчитися впродовж життя, обізнаність і самовираження у сфері культури).

Наскрізнні змістові лінії: «Екологічна безпека та сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість та фінансова грамотність». Наскрізнні лінії реалізуються під час вивчення певних розділів та тем через підбір відповідної інформації, дидактичних матеріалів та використання різних методів навчання, реалізацію проєктів і досліджень.

Завдання:

- здобуття досвіду проектно-технологічної діяльності та партнерської взаємодії в нових умовах технологічної освіти;
- засвоєння графічної грамоти, способів проектування, виготовлення та оцінювання виробів, умінь раціонального використання найпоширеніших матеріалів, безпечного поводження з найпростішими засобами праці, застосування техніки і технологій для реалізації власних проектів;
- розвиток уяви, технічного, системного і критичного мислення, психомоторики, здатності гармонійно поєднувати розумову та фізичну працю; формування проектно-технологічної компетентності, творчого ставлення до праці, підприємливості й інноваційності, готовності дбати про добробут, примножувати культурні цінності, оберігати природу та раціонально змінювати довкілля засобами дизайну і технологій.

Основні принципи програми «Технології»: системність, наступність, лінійність, інтегративність у побудові змісту. Змістові лінії реалізуються систематично й послідовно, по одній висхідній лінії, з поступовим ускладненням від класу до класу. Опанування учнями технологій в основній школі ґрунтується на засадах компетентнісного, особистісно зорієнтованого, діяльнісного та інтегративного підходів.

Підходи :

Компетентнісний підхід сприяє формуванню ключових, предметних і міжпредметних компетентностей, насамперед загальнокультурних і художньо-естетичних.

Особистісно зорієнтований підхід забезпечує розвиток в учнів індивідуальних здібностей, творчого потенціалу.

Діяльнісний підхід спрямований на розвиток умінь і здатності застосовувати їх у навчальній та соціокультурній практиці.

Інтегративний підхід виражається в акцентуванні взаємодії різних видів мистецтва в рамках освітньої галузі та пошуку міжпредметних зв'язків з предметами інших освітніх галузей.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів з мистецької освітньої галузі передбачають, що учень:

- формулює ідею та втілює задум у готовий продукт за алгоритмом проектно-технологічної діяльності;
- творчо застосовує традиційні і сучасні технології;
- ефективно використовує техніку, технології та матеріали без заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу;
- турбується про власний побут, задоволення власних потреб та потреб інших осіб

Структура навчальної програми

Основні змістові блоки:

Кількість проєктів	Об'єкти проєктно-технологічної діяльності учнів	Основна технологія	Додаткова технологія	Кількість годин	Примітка
Модуль 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності					
Проєкт 1	Рамка для фотографій	технологія виготовлення аплікації (з текстильних та природних матеріалів)	декупаж	8	
Проєкт 2	М'яка іграшка	Технологія обробки текстильних матеріалів ручним способом.	Технологія обробки текстильних матеріалів машинним способом.	8	
Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва					
Проєкт 3	Закладка для книг	Технологія виготовлення вишитих виробів початковими, лічильними та вільними швами.	технологія виготовлення аплікації	10	
Проєкт 4	Новорічна Листівка	Технологія ниткографіки (ізонітка)	квілінг, вишивка	6	
Модуль 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу					
Проєкт 5	Вишиті дрібнички на подаронок (прикраси, серветка)	Технологія виготовлення вишитих виробів початковими, лічильними та вільними швами	технологія виготовлення штучних квітів	12	
Проєкт 6	Панно	технологія виготовлення аплікації (з текстильних та природних матеріалів)	технологія виготовлення штучних квітів, з круп та насіння	8	
Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб					
Проєкт 7	Об'єкт проєктної діяльності: Бутерброди	Технологія приготування їжі		10	

Проект 8	Об'єкт проектної діяльності. Вирощування рослин та догляд за ними	Технологія вирощування кімнатних рослин	Вирощування кімнатних рослин та рослин у відкритому ґрунті	8	
Разом	Проектів 8			70 год	

Основна частина

5 клас

№	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності	Очікувані результати
Модуль 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проектно-технологічної діяльності			
1	Вступ. Вступний інструктаж з БЖ та ОП. Що таке технологія Основні види Технологічної діяльності у побуті.	Ознайомлення з роботами учнів та визначення технологій, якими вони виготовлені.	учень Ознайомлення з правилами внутрішнього розпорядку в навчальній майстерні, загальними правилами безпечної праці та елементами технологічної діяльності.
2	Основи проектної діяльності Проектування як вид діяльності .	Ознайомлення з правилами внутрішнього розпорядку в навчальній майстерні, загальними правилами безпечної праці та елементами технологічної діяльності.	Спільно з учителем визначає свій рівень навчальної діяльності
<i>Об'єкт проектної діяльності: проект №1. Рамка для фотографій</i> Основна технологія: технологія виготовлення аплікації (з текстильних та природних матеріалів) Додаткова технологія: декупаж			
3	Вибір та обґрунтування проекту. Основи технології виготовлення рамки для фотографій	Складання послідовності виготовлення виробу.	Планує послідовність дій для виготовлення моделі виробу, орієнтовні строки їх виконання, можливості використання цифрових засобів.
4	Графічне зображення виробу. Матеріали (інгредієнти) та інструменти для виготовлення виробу (за проектом	Виконання графічного зображення виробу. Добір матеріалів. Визначення необхідної кількості матеріалів для виготовлення виробу	Виконує технічний малюнок або ескіз деталей моделі виробу, зазначає інформацію, необхідну для його виготовлення.
5	Виготовлення виробу	Визначення необхідної кількості матеріалів для виготовлення виробу. Економне використання матеріалів.	Добирає матеріали для виготовлення виробу та розраховує витрати на них.
6	Виготовлення виробу	Розмічання фоторамки на картоні. Виготовлення виробу відповідно до обраної технології	Визначає самостійно або за допомогою інших осіб послідовність технологічних операцій виготовлення проєктованого виробу.
7	Виготовлення виробу Види оздоблень (декупаж, гудзики, блискітки, бісер тощо)	Виготовлення та оздоблення виробу	Добирає необхідні інструменти і пристосування відповідно до визначеної технологічної послідовності
8	Презентація виготовленого виробу Вимоги до готового виробу. Практичне застосування: упорядкування, безпечне використання, зберігання	Оформлення виробу. Виготовлення кріплення для рамки. Презентація проектної діяльності	
<i>Об'єкт проектної діяльності. Проект №2 .М'яка іграшка</i> Основна технологія. Технологія обробки текстильних матеріалів ручним способом. Додаткова технологія. Технологія обробки текстильних матеріалів машинним способом			

№	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності	Очікувані результати
9	Вибір та обґрунтування проєкту. Основи технології виготовлення м'якої іграшки.	Здійснює пошук та обирає моделі-аналоги відповідно до запланованого об'єкта проєктування.	Виявляє ініціативність і партнерську взаємодію у процесі спільної роботи із створення виробу техніками
10	Добір та аналіз моделей-аналогів. Проєктування виробу методом фантазування. Графічне зображення	Застосовує методи проєктування відповідно до індивідуальних здібностей та власних інтересів з метою втілення творчих ідей в конструкції виробу	
11	Добір конструкційних матеріалів, інструментів та пристосувань.	Планує послідовність дій для виготовлення моделі виробу, орієнтовні строки їх виконання, можливості використання цифрових засобів.	
12	Виготовлення шаблонів. Розкроювання деталей. Дотримання правил безпечної праці під час виконання проєкту	Виконує технічний малюнок або ескіз деталей моделі виробу, зазначає інформацію, необхідну для його виготовлення.	
13	Виготовлення м'якої іграшки	Добирає матеріали для виготовлення виробу та розраховує витрати на них.	
14	Виготовлення м'якої іграшки	Добирає необхідні інструменти і пристосування відповідно до визначеної технологічної послідовності.	
15	Виготовлення м'якої іграшки. Зшивання та наповнення виробу		
16	Оздоблення. Остаточна обробка виробу. Захист проєкту ПЕРЕВІР СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ		

Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва

Об'єкт проєктно-технологічної діяльності учнів: Проєкт3: Закладка для книг(Вишитий рушничок «Стирник»)Основна технологія. Технологія виготовлення вишитих виробів початковими, лічильними та вільними швами. Додаткова технологія :технологія виготовлення аплікації

№	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності	Очікувані результати
---	--------------------	----------------------------	----------------------

17	Види декоративно-ужиткового мистецтва. Технології і техніки створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва .Короткі історичні відомості про техніки та технології декоративно-ужиткового мистецтва.	Ознайомлення з видами декоративно-ужиткового мистецтва. Ознайомлення з технологіями і техніками створення виробів декоративно-ужиткового мистецтва.Особливості певного виду декоративно-ужиткового мистецтва Вибір виробу для проектування. Вибір та обґрунтування теми проекту та практичного використання спроектованого та виготовленого виробу Матеріали, інструменти та пристосування необхідні для виготовлення виробу відповідною технологією. Шляхи пошуку необхідних матеріалів. Орієнтовна вартість матеріалів та майбутнього виробу. Прийоми роботи з інструментами та пристосуваннями.	Спираючись на власні знання, розпізнає матеріали та інструменти, які використовуються в основних видах декоративно-ужиткового мистецтва.Оцінює та обґрунтовує значення декоративно-ужиткового мистецтва у власному житті на основі зібраної інформації. Застосовує технології і техніки декоративно-ужиткового мистецтва у процесі виготовлення та відповідно оздоблення готових виробів, естетизації власного побуту.
18	Значення символів, притаманних видам декоративно-ужиткового мистецтва Характерні ознаки технології виготовлення та оздоблення виробів, поширені в регіоні проживання.	Технологічний процес виготовлення виробу.	
19	Традиції використання колірної гами під час виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва.	Правила безпечної праці при роботі з ріжучими та колючими інструментами	
20	Пошук зразків виробів декоративно-ужиткового мистецтва для проекту. Графічне зображення (малюнок, схема, шаблон) для виготовлення виробів Створення банку ідей	Види оздоблення відповідно до технологій та технік	
21	Тренувальні вправи з вишивання швами «уперед голкою», «стебловий», «тамбурний». Вишивання виробу		
22	Тренувальні вправи з вишивання швами «уперед голкою», «стебловий», «тамбурний». Вишивання виробу		
23	Виготовлення виробу		
24	Виготовлення виробу		
25	Оздоблення та презентація виробу		
26	Оздоблення та презентація виробу ПЕРЕВІР СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ		
Об'єкт проектно-технологічної діяльності учнів: Проект4: Новорічна Листівка Основна технологія: Технологія ниткографіки (ізонитка) Додаткова технологія: квілінг, вишивка			
№	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності	Очікувані результати
27	Вибір та обґрунтування теми проекту(виду листівки). Планування роботи з виконання проекту.	Вибір виробу для проектування.Вибір і обґрунтування теми	Визначає потреби та смаки споживачів обраного об'єкта проектування

			,особливості його конструювання
28	Поняття про метод фантазування. Проектування виробу методом фантазування. Графічне зображення..	Спираючись на власні знання, розпізнає матеріали та інструменти, які використовуються в основних видах декоративно-ужиткового мистецтва.	Виявляє ініціативність і партнерську взаємодію у процесі спільної роботи із створення виробу техніками декоративноужиткового мистецтва
29	Добір конструкційних матеріалів (текстильні та природні матеріали) та інструментів.	Застосовує технології і техніки декоративно-ужиткового мистецтва у процесі виготовлення та відповідно оздоблення готових виробів	
30	Виготовлення деталей листівки.		
31	Виготовлення листівки (клейовим способом)		
32	Остаточна обробка виробу. Захист проекту/ ПЕРЕВІР СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ-		

Модуль 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу.

Об'єкт проектно-технологічної діяльності учнів **Проект 5: ВИШИТІ ДРІБНИЧКИ НА ПОДАРУНОК (прикраси. серветка)** Основна технологія: **Технологія виготовлення вишитих виробів початковими, лічильними та вільними швами**

Додаткова технологія: **технологія виготовлення штучних квітів.**

№	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності	Очікувані результати
33	Інструктаж з БЖ та ОП. Вибір та обґрунтування об'єкта проектування. Планування роботи з виконання проекту.	Вибір виробу для проектування. Вибір та обґрунтування теми проекту та практичного використання	Спираючись на власні знання, розпізнає матеріали та інструменти, які використовуються в основних видах декоративно-ужиткового мистецтва. Називає твори відомих українських майстрів декоративно-ужиткового мистецтва. Оцінює та обґрунтовує значення декоративно-ужиткового мистецтва у власному житті на основі зібраної інформації.
34	Добір інструментів та конструкційних матеріалів для роботи	спроєктованого та виготовленого виробу	
35	Техніки вишивки. Правила вишивки.	Матеріали, інструменти та пристосування необхідні для виготовлення виробу відповідною технологією.Шляхи пошуку необхідних матеріалів.Орієнтовна вартість матеріалів та майбутнього виробу.Прийоми роботи з інструментами та пристосуваннями.	
36	Графічне зображення. Створення малюнка для вишивання.	Технологічний процес виготовлення виробу.	
37	Розмічання місця для розташування візерунка.	Правила безпечної праці при роботі з різучими та колючими інструментами.Види оздоблення відповідно до технологій та технік	
38	Вишивання виробу		
39	Вишивання виробу		
40	Вишивання виробу		
41	Вишивання виробу		
42	Волого-теплова обробка швейного виробу		
43	Розкроювання виробу. Остаточна обробка виробу		
44	Догляд за вишитими виробами. Захист проекту / ПЕРЕВІР СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ		Застосовує технології і техніки декоративно-ужиткового мистецтва у процесі виготовлення та відповідно оздоблення готових виробів, естетизації власного побуту
			Виявляє ініціативність і партнерську взаємодію у процесі спільної роботи

		із створення виробу техніками декоративно-ужиткового мистецтва
--	--	--

Об'єкт проєктно-технологічної діяльності учнів **Проект 6: Панно**
 Основна технологія: **технологія виготовлення аплікації (з текстильних та природних матеріалів)**
 Додаткова технологія: **технологія виготовлення штучних квітів, з круп та насіння**

№	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності	Очікувані результати
45	Інструктаж з БЖ та ОП. Вибір та обґрунтування об'єкту проєктування (панно). Добір та аналіз моделей-аналогів.	Планує послідовність дій для виготовлення моделі виробу, орієнтовні строки їх виконання, можливості використання цифрових засобів. Виконує технічний малюнок або ескіз деталей моделі виробу, зазначає інформацію, необхідну для його виготовлення. Добирає матеріали для виготовлення виробу та розраховує витрати на них. Добирає необхідні інструменти і пристосування відповідно до визначеної технологічної послідовності. Правила безпечної праці при роботі з ріжучими та колючими інструментами	Дотримується послідовності етапів проєктування. Застосовує метод фантазування при проєктуванні виробу. Здійснює пошук моделей – аналогів, аналізує їх найкращі ознаки. Відображає творчий задум в зручній формі. Створює ескіз виробу. Визначає послідовність технологічних операцій. Добирає матеріали необхідні для майбутнього виробу. Добирає інструменти та пристосування. Виготовляє виріб та опорядковує його дотримуючись правил безпечної праці. Визначає свій рівень навчальних досягнень
46	Проєктування форми методом фантазування. Графічне зображення виробу		
47	Добір конструкційних матеріалів, інструментів та пристосувань..		
48	Виготовлення шаблонів. Розкроювання деталей аплікації		
49	Прикріплення деталей аплікації до основи панно швом «уперед голкою».		
50	Використання петельного шва для прикріплення деталей аплікації до основи виробу		
51	Виготовлення виробу, його остаточна обробка (прання, прасування), опорядкування (оформлення в рамку) виробу та його оздоблення..		
52	Захист проєкту / ПЕРЕВІР СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ		

Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб

Об'єкт проєктної діяльності: **Проект № 7 Бутерброди**
 Основна технологія: Технологія приготування їжі

№	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності	Очікувані результати
53	Інструктаж з БЖ та ОП. Вибір та обґрунтування об'єкту проєктування.	Вибір та обґрунтування об'єкту проєктування. Вибір та обґрунтування теми проєкту та практичного використання спроектованого та виготовленого виробу Матеріали, інструменти та пристосування необхідні для виготовлення виробу відповідною технологією. Шляхи пошуку необхідних компонентів. Орієнтовна вартість матеріалів та майбутнього	Визначає власні/чужі потреби в організації побуту. Аналізує власний досвід і можливості в побутовій діяльності. Планує трудові дії для виконання побутових завдань самостійно або у співпраці з іншими особами. Розрізняє та описує основні стилі в різних сферах життєдіяльності людини. Розрізняє корисні для здоров'я
54	Види бутербродів.		
55	Кулінарний інвентар, посуд та обладнання.		
56	Планування роботи з виконання проєкту. Пошук подібних виробів		
57	Добір харчових продуктів, інвентарю, посуду для приготування та оздоблення страви і подавання на стіл.		
58	Технологія їх приготування. Приготування бутербродів		
59	Приготування бутербродів		

60	Створення власного рецепта.	виробу.Прийоми роботи з інструментами та пристосуваннями. Технологічний процес приготування бутерброду Правила безпечної праці при роботі з ріжучими та колючими інструментами Види оздоблення відповідно до технологій та технік	елементи життєвого простору, обґрунтовує раціональність їх використання .Оцінює споживацькі якості, естетичний вигляд і корисність для здоров'я обраного чи створеного виробу. Проводить проектно-технологічну діяльність стосовно розв'язання побутових проблем, самообслуговування. Усвідомлено формулює завдання у співпраці з іншими особами відповідно до власних потреб у побуті.. Пропонує способи використання різних видів побутової техніки для вирішення побутових завдань. Дотримується встановлених вимог до техніки безпеки під час експлуатації технічних пристроїв у побутових умовах
61	Вимоги до якості готових страв Захист проекту.		
62	ПЕРЕВІР СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ Оцінювання робіт.		

Об'єкт проектної діяльності. Проект №8 **Вирощування рослин та догляд за ними** Основна технологія. **Технологія вирощування кімнатних рослин.** Додаткова технологія **вирощування кімнатних рослин та рослин у відкритому ґрунті**

№	Пропонований зміст	Види навчальної діяльності	Очікувані результати
63	Інструктаж з БЖ та ОП .Вибір та обґрунтування проекту. Основи технології вирощування рослин та догляду за ними: призначення; види рослин; інструменти, пристрої, матеріали та засоби.	Визначення власних та потреб оточуючих в благоустрої та організації побуту. Розробка простору приміщення різного призначення. Ознайомлення з плануванням простору та дизайну приміщення за допомогою програмного забезпечення.Добір квітів з урахуванням їх виду та призначення, клімату, пори року.Вирощування та догляд за квітами.Визначення корисних страв для себе та оточуючих. Вибір та обґрунтування теми проекту та практичного використання знань для приготування страви.	Визначає власні/чужі потреби в організації побуту .Планує трудові дії для виконання побутових завдань самостійно або у співпраці з іншими особами. Розрізняє корисні для здоров'я елементи життєвого простору, обґрунтовує раціональність їх використання.Оцінює споживацькі якості, естетичний вигляд і корисність для здоров'я обраного чи створеного виробу. Проводить проектно-технологічну діяльність стосовно
64	Технологія створення та облаштування місця вирощування		
65	Планування роботи з вирощування рослин та догляду за ними. Графічне зображення розташування рослин		
66	Добір рослин з урахуванням їх виду та призначення, клімату, пори року. Добір місця їх вирощування		
67	Підготовка ґрунту для рослин. Висаджування, підживлювання, вирощування, розмноження та догляд за рослинами (у відкритому ґрунті, приміщенні).		
68	Дотримання правил безпечної праці під час виконання проекту. Захист проекту		

69	ПЕРЕВІР СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ	Складання плану роботи з виконання проєкту.	розв'язання побутових проблем, самообслуговування.
70	Підсумковий урок за рік		Облаштовує або вдосконалює власний життєвий простір з урахуванням власних потреб, потреб інших осіб.